

Hvad selve de opnaaede Vilkaar angaar, maa jeg sige, at vel finder jeg dem meget ugunstigere, end hvad man før Krigsen kunde tænke sig, at vi maatte finde os i, men under Hensyn til Krigssituationen og Pengemarkedets Tilstand i Øjeblikket og de Vilkaar, under hvilke der overhovedet kan optages Laan her og andre Steder, finder jeg dem rimelige. De Fordere, der ydes de Banker, med hvilke Ministeren har kontraheret om solidarisk Overtagelse af Laanet, er heller ikke urimelige. At de faar Obligationerne til en Kurs af 99 og skal emittere dem til Pari — og der er vel at mærke ingen som helst anden Provision at udrede —, finder jeg at være acceptable Vilkaar. Ud fra disse Betragtninger vil jeg altsaa anbefale at stemme for det forelagte Lovforslag.

K. M. Klausen: Da man ikke kan vide, hvor længe Krigssituationen kan vare, eller hvorledes Krigsen kan udvikle sig, og man heller ikke kan vide, hvilke Fordringer af ekstraordinær omfattende Natur der kan blive stillet til Statens Finanser, finder jeg, at det er rigtigt, at Finansministeren i Tide sikrer sig de nødvendige Midler i Statskassen. Naar vi nu har faaet oplyst af Ministeren, at det har været nødvendigt at overtrække Statens Konto i Nationalbanken med et Par Millioner Kroner, vil man kunne forstaa, at det er nødvendigt at sikre Statskassen tilstrækkelige Midler. Der vil vel ogsaa blive stillet store Fordringer til Statskassen i den nærmeste Tid. Jeg tænker navnlig paa Dyrtidslovgivningen, der sikkert vil kræve store og forøgede Udgifter i den nærmeste Tid. Naar saa hertil kommer, at man i Øjeblikket kan faa Pengene hos Bankerne, hvor der er en stor Pengerigelighed, synes jeg, man skal benytte det gunstige Øjeblik. Ganske vist vil Statsgælden vokse med 75 Mill. Kr. og naa op til et Beløb af 537 Mill. Kr. eller selv efter den Tilbagebetaling af Laan, som den højtærede Minister tænker at anvende en Del af dette Laan til, omtrent en halv Milliard, men uanset dette vil jeg dog anbefale Rigsdagen at slutte sig til den højtærede Ministers Lovforslag og gennemføre det saa hurtigt som muligt.

Ivar Berendsen: Efter de to tidligere ærede Ordføreres Bemærkninger kan jeg nøjes med en ganske kort Udtalelse. Dette Forslag om Optagelse af Statslaan er først og fremmest karakteristisk for

hele den herskende Situations Usikkerhed. At foreslaa et Statslaan paa 75 Mill. Kr. umiddelbart foran det Tidspunkt, hvor betydelige Indtægter ventes at komme ind i Statskassen gennem de ekstraordinære Skatter, maa jo betyde, at Finansministeren maa se saaledes paa det — og begge Ordførerne har givet ham Ret deri —, at Betingelserne, ja, man kan sige Muligheden for at optage Laan, hvis det er nødvendigt, hvad enten det er indenlandsk eller udenlandsk Kredit, der skal anvendes, er til den Grad varierende og usikker, at man maa gribe Situationen ved Haarene, naar den frembyder sig. Hvad enten man ser paa Udgifter, der vil kunne paaløbe, eller paa, hvorledes Indtægterne vil indkomme, hvad enten man ser paa, hvor tyngende Renter af Laanet vil komme til at hvile paa Landet — i dette Tilfælde vil de ikke komme til at virke tyngende, ifald Beløbet ikke skal anvendes umiddelbart, idet det saa kun vil være Renteforskellen mellem, hvad Staten faar ved at sætte sine Penge paa Rente, og hvad der betales for selve Laanet, nemlig de 5 pCt. —, hvad enten man ser saaledes paa det, at de bestaaende direkte eller indirekte Skatter kan dække den Forøgelse af Forrentningen, der derved paabyrdes Statskassen, eller de ikke kan det, saa er Laanets Karakteristik denne: Vi staar i en saa usikker Situation, at enhver Mulighed for at faa Penge ind i Statskassen uden at overbebyrde os maa anvendes. Dette Synspunkt er jo ikke glædeligt. Jeg ved vel, at den højtærede Finansminister, hver Gang jeg har udtalt mig klagende over Situationen her i Landet, forsøger at faa baade det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) og mig til at se mindre pessimistisk paa Situationen, men jeg maa gentage, jeg synes ikke, der er noget opmuntrende i den stadig tilbagevendende Nødvendighed for at rejse nye Statsindtægter eller nye Statslaan. Imidlertid, vi staar overfor Nødvendigheden, Klagen nytter ikke, og Betingelserne er saadanne, at man i enhver Henseende maa kunne tiltræde dem.

Wulff: I den korte Tid, der er levnet os, siden den højtærede Finansminister i Gaar gennem Finansudvalgene gav Partierne Meddelelse om Indholdet af det Lovforslag, der nu foreligger, har der ikke været Lejlighed til en nøjere Fordybelse i Emnet og en dermed sammenhængende Kritik. Men Lovforslaget hører jo til den lange Række Forslag, der er fremsat un-